

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 13. února 2009 (18.02)
(OR. fr)**

**17271/1/08
REV 1**

CONCL 5

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví

Příjemce: Delegace

Předmět: **ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ RADY
VE DNECH 11. A 12. PROSINCE 2008 V BRUSELU**

ZÁVĚRY PŘEDSEDNICTVÍ

Delegace naleznou v příloze revidované znění závěrů předsednictví ze zasedání Evropské rady v Bruselu (11. a 12. prosince 2008).

Na svém zasedání ve dnech 11. a 12. prosince 2008 Evropská rada schválila plán evropské hospodářské obnovy ve výši přibližně 1,5 % HDP Evropské unie (odpovídá zhruba částce 200 miliard EUR). Tento plán představuje společný rámec pro úsilí členských států i Evropské unie a má zajistit vzájemnou konzistenci a maximální účinek tohoto úsilí. Evropská rada dále dosáhla dohody o klimaticko-energetickém balíčku, jež má umožnit dokončení jeho projednávání s Evropským parlamentem do konce roku. Tento rozhodující průlom umožní Evropské unii naplnit ambiciózní závazky, které byly v této oblasti přijaty v roce 2007, a udržet její vedoucí úlohu v úsilí o nalezení ambiciózní a komplexní celosvětové dohody příští rok v Kodani. Evropská rada vyjádřila konkrétními rozhodnutími svou vůli poskytnout nový impuls pro evropskou bezpečnostní a obrannou politiku s cílem reagovat na nové výzvy týkající se bezpečnosti. Evropská rada v neposlední řadě rovněž projednala záležitosti, které mají odpovědět na obavy vyjádřené při irském referendu, a vymezila postup s cílem umožnit vstup Lisabonské smlouvy v platnost do konce roku 2009.

o
o o

Zasedání Evropské rady předcházel projev předsedy Evropského parlamentu Hanse Gerta Pötteringa, po němž následovala výměna názorů.

o
o o

I. Lisabonská smlouva

1. Evropská rada znovu potvrzuje, že Lisabonská smlouva je považována za nezbytnou k tomu, aby napomohla rozšířené Unii účinněji, demokratičtěji a efektivněji plnit své funkce, a to i v oblasti mezinárodních záležitostí. Aby mohla smlouva vstoupit v platnost do konce roku 2009, stanovila Evropská rada při respektování záměrů a cílů Smluv tento postup.

2. Pokud jde o složení Komise, Evropská rada připomíná, že stávající platné Smlouvy požadují, aby byl v roce 2009 snížen počet komisařů. Evropská rada souhlasí s tím, aby za předpokladu, že Lisabonská smlouva vstoupí v platnost, bylo v souladu s nezbytnými právními postupy přijato rozhodnutí v tom smyslu, že každý členský stát bude mít v Komisi i nadále svého státního příslušníka.

3. Evropská rada pečlivě zaznamenala ostatní obavy irského lidu, o nichž informoval předseda irské vlády, které jsou uvedeny v příloze 1 a které se týkají daňové politiky, rodinných, sociálních a etických otázek a společné bezpečnostní a obranné politiky s ohledem na irskou tradiční politiku neutrality. Evropská rada souhlasí s tím, aby za předpokladu, že Irsko přijme závazek uvedený v bodu 4, byly všechny obavy uvedené ve zmíněném prohlášení vyřešeny k vzájemné spokojenosti Irska i ostatních členských států.

K těmto třem bodům budou poskytnuty nezbytné právní záruky:

- žádné ustanovení Lisabonské smlouvy nijak nemění pro žádný členský stát rozsah nebo výkon pravomocí Unie v oblasti zdanění;

- Lisabonskou smlouvou nejsou dotčeny bezpečnostní ani obranná politika členských států, včetně tradiční irské politiky neutrality, ani závazky většiny dalších členských států;

- ustanovení irské ústavy týkající se práva na život, vzdělání a rodiny nejsou nijak dotčena právním statutem, který Lisabonská smlouva přiznává Listině základních práv Evropské unie, ani ustanoveními Lisabonské smlouvy týkajícími se spravedlnosti a vnitřních věcí.

Rovněž bude potvrzen velký význam, jenž je přikládán otázkám uvedeným v příloze 1 písmenu d), včetně práv pracujících.

4. S ohledem na výše uvedené závazky Evropské rady, s výhradou uspokojivého dokončení podrobných navazujících činností do poloviny roku 2009 a za předpokladu jejich uspokojivého provedení je irská vláda odhodlána usilovat o ratifikaci Lisabonské smlouvy do konce funkčního období stávající Komise.

II. Hospodářské a finanční otázky

5. Hospodářská a finanční krize je krizí celosvětovou. Evropská unie proto v této oblasti postupuje ve shodě se svými mezinárodními partnery. Summit, který se konal ve Washingtonu dne 15. listopadu 2008 z podnětu EU, stanovil ambiciózní pracovní program, jehož cílem je společné oživení světové ekonomiky, účinnější regulace finančních trhů, kvalitnější globální řízení a odmítnutí protekcionismu. Tento program je třeba provést v souladu se stanoveným harmonogramem. Rada se vyzývá, aby přípravu těchto činností organizovala společně s Komisí a aby Evropské radě na jejím jarním zasedání v roce 2009 předložila zprávu o dosaženém pokroku s ohledem na další summit, jenž se bude konat 2. dubna příštího roku v Londýně.
6. Evropa koordinovaně stanovila naléhavá opatření nezbytná k obnovení řádného fungování finančního systému a důvěry hospodářských subjektů. Evropská rada zdůrazňuje, že je nutné, aby členské státy byly schopny tato opatření neprodleně dokončit. Vyzývá proto k jejich úplnému a rychlému provedení s přispěním všech dotčených subjektů a v souladu s rámcem schváleným Radou dne 2. prosince 2008. Nabádá banky a finanční instituce k tomu, aby jim poskytnuté prostředky plně využily k udržení a povzbuzení úvěrového trhu a aby snížení základních úrokových sazeb promítly do poskytovaných úvěrů. V této souvislosti je třeba zajistit, aby opatření ve společném rámci, a zejména pak mechanismy záruk, byla skutečně uplatňována způsobem, který přispěje ke snížení nákladů na financování finančních institucí ve prospěch podniků a domácností.

7. Situace na finančních trzích zůstává křehká. Proto musíme být i nadále ostražití a pokračovat v přednostním provádění kroků, jež mají posílit stabilitu a transparentnost finančního sektoru a dohled nad ním, zejména pak kroků stanovených v cestovní mapě Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci. V této souvislosti vyjadřuje Evropská rada přání, aby jednání s Evropským parlamentem vyústila v rychlé přijetí legislativních rozhodnutí, u nichž se Rada dohodla na obecném přístupu¹. Rovněž vyzývá k rychlému přijetí rozhodnutí v ostatních záležitostech, jež byly stanoveny jako prioritní, zejména o ratingových agenturách, finančním dohledu a účetních standardech.
8. Finanční krize se nyní přenesla do reálné ekonomiky. Eurozóně i celé Evropské unii hrozí recese. V této výjimečné situaci bude Evropa jednat důrazně, jednotně, rychle a energicky, aby se zabránilo spirále recese a podpořila se hospodářská aktivita a zaměstnanost. Evropa bude mobilizovat všechny nástroje, které má k dispozici, a jednat ve vzájemné shodě, aby přijatá opatření Unie i jednotlivých členských států měla maximální účinky. V této souvislosti musí hrát zásadní úlohu také politiky členských států v oblastech sociální ochrany a sociálního začleňování.
9. Evropská rada potvrzuje níže uvedený plán evropské hospodářské obnovy. Tento plán představuje soudržný rámec jak pro činnost vykonávanou na úrovni Unie, tak pro opatření, o kterých budou rozhodovat jednotlivé členské státy s přihlédnutím ke své konkrétní situaci. Tento plán se v duchu sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2008 opírá o podporu v celkové výši přibližně 1,5 % HDP Evropské unie. Předpokládá rovněž zavedení prioritních opatření, jež mají urychlit přizpůsobení našich ekonomik současným výzvám.
10. Evropská centrální banka a ostatní centrální banky v této souvislosti výrazně snížily své úrokové sazby; podporují tak neinflační růst a přispívají k finanční stabilitě.

¹ Návrhy směrnic o kapitálových požadavcích na banky, o solventnosti pojišťoven, o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů a o ochraně vkladů střídatelů.

11. Pokud jde o činnost Evropské unie, Evropská rada podporuje zejména:

- navýšení intervencí Evropské investiční banky ve výši 30 miliard EUR v letech 2009–2010, především ve prospěch malých a středních podniků, pro obnovitelnou energii a čistou dopravu, zejména ve prospěch automobilového odvětví, jakož i vytvoření Evropského fondu 2020 pro energii, změnu klimatu a infrastrukturu („fond Marguerite“) v partnerství s vnitrostátními institucionálními investory;
- zjednodušení postupů a rychlejší provádění programů financovaných z Fondu soudržnosti, ze strukturálních fondů nebo z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova za účelem posílení investic do infrastruktury a v oblasti energetické účinnosti;
- na základě seznamu konkrétních projektů, který předloží Komise, a se zohledněním odpovídající zeměpisné rovnováhy mobilizaci možností, které umožní posílit v rámci rozpočtu Společenství investice do těchto odvětví a prostřednictvím legislativních iniciativ rozvíjet vysokorychlostní internet, včetně oblastí s nedostatečným pokrytím;
- rychlé zavedení doplňujících opatření na podporu zaměstnanosti, zejména ve prospěch nejzranitelnějších skupin obyvatelstva, jež má učinit Evropský sociální fond, přičemž bude zvláštní pozornost věnována nejmenším podnikům snižováním nemzdových nákladů na práci;
- mobilizaci prostředků ve prospěch zaměstnanosti v klíčových odvětvích evropské ekonomiky, zejména prostřednictvím Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, a to i díky zlepšení a zrychlení jeho postupů;
- možnost pro členské státy, které si to přejí, uplatňovat v některých odvětvích snížené sazby DPH; Evropská rada žádá Radu ve složení pro hospodářské a finanční věci, aby tuto otázku vyřešila do března roku 2009;

- dočasné překročení prahové hodnoty „de minimis“ po dobu dvou let v souvislosti se státní podporou pro částky do 500 000 EUR a úpravu příslušného rámce, jež jsou nezbytné pro zvýšení podpory podnikům, zejména malým a středním, a dále úplné provedení akčního plánu pro iniciativu „Small Business Act“, který Rada přijala dne 1. prosince 2008;
- používání zrychlených postupů uvedených ve směrniciích o zadávání veřejných zakázek, které je odůvodněno výjimečnou povahou stávající hospodářské situace, v letech 2009 a 2010 s cílem zkrátit délku výběrového řízení z 87 na 30 dnů v případě nejpoužívanějších postupů pro významné veřejné projekty;
- pokračování v celkovém a významném snižování administrativní zátěže podniků.

Evropská rada vyzývá Evropský parlament, Radu a Komisi, aby nezbytná rozhodnutí přijaly co nejdříve, a to případně i pokud jde o regulační rámec, při plném respektování stávajícího finančního výhledu a postupů stanovených v interinstitucionální dohodě.

12. Členské státy již na své úrovni přijaly řadu důležitých opatření, jimiž reagovaly na svou vlastní situaci a v nichž zohlednily různý manévrovací prostor, který měly k dispozici. Vzhledem k rozsahu krize je však zapotřebí zvýšeného a koordinovaného úsilí v rámci společného přístupu, jenž se opírá o tyto hlavní směry:

- opatření na stimulaci poptávky musí mít bezprostřední dopad, musí být dočasná a cíleně zaměřená na nejpostiženější a nejvýznamnější odvětví vzhledem ke struktuře hospodářství (například automobilový průmysl nebo stavebnictví);
- v závislosti na podmínkách jednotlivých států mohou mít tato opatření podobu zvýšení veřejných výdajů, uvážlivého snížení daňové zátěže, omezení sociálních odvodů, podpor pro některé kategorie podniků nebo přímých podpor domácnostem, zejména těm nejzranitelnějším;
- tato opatření budou doprovázena zvýšeným úsilím o provedení strukturálních reforem v rámci Lisabonské strategie. Tyto reformy se zaměří na větší financování investic a infrastruktury, posilování konkurenceschopnosti podniků, významnější podporu malých a středních podniků a podporu zaměstnanosti, inovací, výzkumu a vývoje, jakož i vzdělávání a odborné přípravy.

13. Evropská rada zdůrazňuje, že revidovaný Pakt o stabilitě a růstu zůstává základním kamenem rozpočtového rámce EU. Poskytuje určitou flexibilitu, jež umožňuje provádět soubor opatření v rámci plánu hospodářské obnovy. Evropská rada si je vědoma toho, že tato opatření dočasně prohloubí schodky, a opětovně potvrzuje svou plnou odhodlanost usilovat o udržitelnost veřejných financí a vyzývá členské státy, aby se v souladu s paktem a s postupným obnovováním hospodářského růstu co nejdříve vrátily ke svým střednědobým rozpočtovým cílům.
14. Za současné situace musí Komise i nadále uplatňovat pravidla hospodářské soutěže způsobem, který umožňuje jednat rychle a pružně. Evropská rada v této souvislosti vítá zejména skutečnost, že Komise přijala nové hlavní směry pro finanční instituce, a vyzývá k jejich urychlenému provedení.
15. Evropská rada je přesvědčena, že tento ambiciózní plán oživení, který je v souladu s podobnými iniciativami prováděnými ostatními předními světovými ekonomikami, rozhodujícím způsobem přispěje k rychlému návratu evropského hospodářství na cestu růstu a vytváření pracovních míst. Počínaje zasedáním v březnu roku 2009 bude Evropská rada posuzovat řádné provádění plánu oživení a podle potřeby jej bude moci doplnit nebo upravit.
16. Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby navázaly dialog se zeměmi produkujícími ropu a zemní plyn s cílem nalézt prostředky pro trvalou stabilizaci cen energií.
17. Evropská rada podporuje cíl dosáhnout v tomto roce v rámci Světové obchodní organizace dohody o podmínkách vedoucích k dokončení rozvojové agendy z Dohá s ambiciózním, globálním a vyváženým výsledkem.

18. Evropa musí i nadále investovat do své budoucnosti. Na tom totiž závisí její další prosperita. Evropská rada vyzývá k vytvoření evropského plánu pro inovace v souvislosti s rozvojem evropského výzkumného prostoru, jakož i úvahami o budoucnosti Lisabonské strategie po roce 2010, se zahrnutím všech podmínek udržitelného rozvoje a hlavních technologií budoucnosti (zejména pokud jde o energetiku, informační technologie, nanotechnologie, vesmírné technologie a související služby, biologii).

III. Energetika a změna klimatu

19. Evropská rada s potěšením vítá výsledek jednání s Evropským parlamentem v rámci postupu spolurozhodování, jež umožnila v zásadě dosáhnout široké dohody o převážné části čtyř návrhů legislativního klimaticko-energetického balíčku. Rovněž vítá úplnou dohodu o legislativních návrzích týkajících se emisí CO₂ z lehkých užitkových vozidel, kvality paliv a směrnice o obnovitelných zdrojích energie.
20. Evropská rada projednala problémy spojené s prováděním balíčku a s otázkami, které nebyly dosud vyřešeny. Dosáhla přitom dohody o bodech uvedených v dokumentu 17215/08.
21. Evropská rada vyzývá Radu, aby usilovala o dosažení dohody s Evropským parlamentem na základě výše uvedeného, aby bylo možné do konce roku dosáhnout dohody o celém balíčku v prvním čtení.

22. Tento balíček zajistí naplnění ambiciózních závazků v oblasti energetiky a klimatu, které si Evropská unie stanovila v březnu roku 2007 a v březnu roku 2008, zejména cíl snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 %. Evropská rada potvrzuje závazek Evropské unie, že v rámci ambiciózní a komplexní celosvětové dohody o změně klimatu pro období po roce 2012, o jejíž dosažení se bude usilovat v Kodani, zvýší uvedenou cílovou hodnotu na 30 % za podmínky, že ostatní rozvinuté země přijmou závazek dosáhnout srovnatelného snížení emisí a že hospodářsky rozvinutější rozvojové země přispějí v míře odpovídající jejich odpovědnosti a kapacitám.
23. Komise předloží Evropské radě v březnu roku 2010 podrobnou analýzu výsledků Kodaňské konference, včetně posunu cílové hodnoty snížení z 20 % na 30 %. Evropská rada na základě této analýzy provede hodnocení situace, včetně dopadu na konkurenceschopnost evropského průmyslu a ostatních hospodářských odvětví.
24. V rámci této dohody a plánu hospodářského oživení je nezbytné zintenzívnit činnosti s cílem zlepšit energetickou náročnost budov a energetické infrastruktury, prosazovat „zelené výrobky“ a podporovat snahy automobilového průmyslu o výrobu vozidel šetrnějších k životnímu prostředí.
25. Úsilí Evropské unie v boji proti změně klimatu jde ruku v ruce s důraznými opatřeními, jež jsou zaměřena na posílení energetické bezpečnosti, včetně propojování energetických sítí a připojení nejvíce izolovaných evropských zemí. V této souvislosti Evropská rada žádá Radu, aby s ohledem na její zasedání v březnu roku 2009 urychleně posoudila na základě obecných pokynů, které Evropská rada stanovila ve svých závěrech z října roku 2008, akční plán o energetické bezpečnosti a solidaritě předložený Komisí.

IV. Společná zemědělská politika

26. Evropská rada zdůrazňuje význam dohody dosažené v Radě ohledně kontroly stavu společné zemědělské politiky.
27. Evropská rada vyjadřuje podporu úsilí, které vyvíjí Irsko, aby vyřešilo situaci v oblasti vepřového masa, a preventivním opatřením, které bezodkladně přijalo. Vyzývá Komisi, aby zemědělce a jatka v Irsku podpořila prostřednictvím spolufinancování opatření, jejichž cílem je odstranit daná zvířata a produkty z trhu.

V. Vnější vztahy a evropská bezpečnostní a obranná politika

Evropská politika sousedství

28. Evropská rada potvrzuje pokyny, které vyplynuly ze setkání ministrů v Marseille ve dnech 3. a 4. listopadu 2008, jež umožnily upřesnit způsob fungování Unie pro Středomoří. Vyzývá k tomu, aby v rámci takto vytvořených struktur pokračovalo ambiciózní provádění této iniciativy ve všech jejích dimenzích.
29. Podobně i Východní partnerství umožní významným způsobem posílit politiku EU vůči východním partnerům v rámci evropské politiky sousedství¹ na dvoustranném i mnohostranném základě a doplní ostatní již existující formy spolupráce v sousedství Unie, které je třeba zohlednit a k nimž patří například „Černomořská synergie“. Východní partnerství by mělo partnerským zemím pomoci pokročit v jejich reformních procesech a přispět tak k jejich stabilitě a přiblížení k EU. Evropská rada vítá návrhy, které předložila Komise ve svém sdělení ze dne 3. prosince 2008, a pověřuje Radu, aby tyto návrhy posoudila a podala jí zprávu s cílem schválit tuto ambiciózní iniciativu na zasedání Evropské rady v březnu roku 2009 a zahájit Východní partnerství v průběhu summitu s partnerskými zeměmi, který uspořádá nastupující české předsednictví.

¹ Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavská republika, Ukrajina.

Evropská bezpečnostní a obranná politika

30. Evropská rada vyjadřuje svou vůli poskytnout prostřednictvím připojeného prohlášení¹ nový impuls pro evropskou bezpečnostní a obrannou politiku. Tato politika, zohledňující zásady Charty OSN a rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN, se bude i nadále rozvíjet při plné doplňkovosti s NATO v dohodnutém rámci strategického partnerství mezi EU a NATO a při respektování samostatné rozhodovací pravomoci a příslušných postupů těchto organizací. Za tímto účelem Evropská rada souhlasí s analýzou obsaženou ve zprávě o provádění Evropské bezpečnostní strategie z roku 2003 a potvrzuje prohlášení přijatá Radou², která uvádějí nové cíle pro posílení a optimalizaci evropských schopností v příštích letech a zdůrazňují vůli EU jednat v zájmu mezinárodního míru a bezpečnosti a konkrétně přispívat k bezpečnosti svých občanů.

¹ Viz příloha 2.

² Viz odkazy uvedené v příloze 6.

**Prohlášení o obavách irského lidu v souvislosti s Lisabonskou smlouvou
přednesené předsedou irské vlády**

- a) Zajistit, aby byly splněny irské požadavky týkající se zachování tradiční irské politiky neutrality;
- b) zajistit, aby podmínky Lisabonské smlouvy neměly vliv na pokračující uplatňování ustanovení irské ústavy týkajících se práva na život, vzdělání a rodiny;
- c) zajistit, aby v oblasti zdanění nevedla Lisabonská smlouva k žádné změně z hlediska rozsahu nebo výkonu pravomocí Unie;
- d) potvrdit, že Unie přikládá velký význam:
- sociálnímu pokroku a ochraně práv pracujících;
 - veřejným službám jakožto nepostradatelnému nástroji sociální a regionální soudržnosti;
 - odpovědnosti členských států za poskytování služeb v oblasti vzdělávání a zdravotní péče;
 - zásadní úloze a širokým rozhodovacím pravomocím celostátních, regionálních a místních orgánů při poskytování, pořizování a organizování nehopodářských služeb obecného zájmu, jež nejsou dotčeny ustanoveními Lisabonské smlouvy, a to ani ustanoveními týkajícími se společné obchodní politiky.

Prohlášení Evropské rady

Lisabonská smlouva – přechodná opatření týkající se předsednictví Evropské rady a předsednictví Rady pro zahraniční věci

Vstoupí-li Lisabonská smlouva v platnost v průběhu šestiměsíčního předsednictví Rady, souhlasí Evropská rada s tím, aby v rámci přechodných opatření a za účelem zohlednění přípravných prací a zajištění plynulé kontinuity:

- příslušné orgány členského státu, jenž v dané době vykonává šestiměsíční předsednictví v Radě, předsedaly až do konce daného pololetí veškerým zbývajícím zasedáním Rady a Evropské rady i zasedáním se třetími zeměmi;
- následující šestiměsíční předsednictví Rady mělo v souladu se Smlouvou za úkol během daného pololetí přijímat nezbytná konkrétní opatření týkající se organizačních a hmotných prvků výkonu předsednictví Evropské rady a Rady pro zahraniční věci. V těchto otázkách budou mezi předsednictvím, (zvoleným) předsedou Evropské rady a (jmenovaným) vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku vedeny intenzivní konzultace.

Prohlášení Evropské rady

Lisabonská smlouva – přechodná opatření týkající se složení Evropského parlamentu

V případě, že by Lisabonská smlouva vstoupila v platnost po volbách do Evropského parlamentu v červnu roku 2009, budou co nejdříve a v souladu s nezbytnými právními postupy přijata přechodná opatření s cílem zvýšit do konce parlamentního období 2009–2014 počet poslanců Evropského parlamentu z dvanácti členských států, u nichž bylo zvýšení počtu poslanců Evropského parlamentu stanoveno, a to v souladu s počtem určeným v rámci mezivládní konference, která schválila Lisabonskou smlouvu. Celkový počet poslanců Evropského parlamentu se tak do konce parlamentního období 2009–2014 zvýší ze 736 na 754. Cílem je, aby tato změna vstoupila v platnost pokud možno v průběhu roku 2010.

Prohlášení Evropské rady

Lisabonská smlouva – jmenování budoucí Komise

Evropská rada souhlasí s tím, že postup jmenování budoucí Komise, zejména určení jejího předsedy, bude zahájen neprodleně po volbách do Evropského parlamentu, které proběhnou v červnu roku 2009.

**PROHLÁŠENÍ EVROPSKÉ RADY O POSÍLENÍ EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ
A OBRANNÉ POLITIKY (EBOP)**

1. Již deset let se Evropská unie osvědčuje jako politický aktér ve světovém měřítku. Bere na sebe stále větší odpovědnost, což potvrzují její stále ambicióznější a rozmanitější civilní a vojenské operace prováděné ve prospěch účinného multilateralismu a míru.
2. Činnost Unie se i nadále zakládá na sdílené analýze hrozeb a rizik pro společné zájmy Evropanů. Evropská rada v této souvislosti souhlasí s analýzou předloženou generálním tajemníkem, vysokým představitelem ve shodě s Komisí v dokumentu, který přezkoumává provádění bezpečnostní strategie z roku 2003 za účelem jejího zdokonalení a doplnění o nové prvky. Tento dokument ukazuje, že hrozby zjištěné v roce 2003 přetrvávají, ale objevují se i nová rizika, jež mohou přímo či nepřímo ohrozit bezpečnost EU, která v boji proti nim musí zaujmout globální přístup.

3. Aby bylo možné těmto výzvám čelit, zamýšlí Evropská rada vyřešit nedostatek dostupných prostředků v Evropě postupným zlepšením civilních a vojenských schopností. Toto úsilí je rovněž podmínkou pro to, aby Evropané mohli důvěryhodným a efektivním způsobem převzít svou odpovědnost v rámci obnoveného transatlantického partnerství, k němuž Evropská rada znovu potvrzuje své závazky. Za tímto účelem Evropská rada vyjadřuje svůj souhlas s prohlášením o schopnostech přijatým Radou, které stanoví přesné a konkrétní cíle, aby EU byla v příštích letech schopna provádět souběžně a mimo své území řadu civilních misí a vojenských operací různého rozsahu, odpovídajících nejpravděpodobnějším scénářům.¹
4. Tento obnovený cíl vyžaduje závazek rozvíjet silné, pružné a interoperabilní schopnosti. Toho bude dosaženo na dobrovolném základě prostřednictvím nových způsobů specializace, vzájemné spolupráce a sdílení velkých projektů týkajících se pořízování vybavení, zejména v oblasti plánování, řešení krizí, vesmíru a námořní bezpečnosti. V tomto ohledu prohlášení o schopnostech klade důraz na několik konkrétních projektů v klíčových oblastech. Evropská rada vyjadřuje své odhodlání dlouhodobě podporovat toto úsilí a vyzývá členské státy, aby tyto závazky promítly do vnitrostátních požadavků na vybavení.

¹ Evropa by měla být v nadcházejících letech v souladu se stanovenou úrovní ambicí svých cílů, k nimž patří zejména nasazení 60 000 osob do rozsáhlé operace do 60 dnů a které byly vymezeny ve škále operací stanovených v Základním cíli 2010 a v Civilním základním cíli 2010, reálně schopna plánovat a zároveň vést:

- dvě rozsáhlé operace za účelem stabilizace a obnovy s odpovídajícími civilními složkami, podpořené nasazením maximálně 10 000 osob po dobu nejméně dvou let;
- dvě operace rychlé reakce s omezenou dobou trvání využívající zejména bojové skupiny EU;
- jedna operace za účelem evakuace státních příslušníků členských států v případě mimořádné události (do 10 dnů) se zohledněním prvořadě odpovědnosti jednotlivých členských států vůči svým státním příslušníkům a s využitím konzulární koncepce vedoucího státu;
- jedna mise, jejímž účelem je monitorování nebo izolace námořního či vzdušného prostoru;
- jedna civilně-vojenská operace humanitární pomoci po dobu až 90 dnů;
- přibližně dvanáct civilních misí EBOP (zejména policejní mise, mise na podporu právního státu, mise týkající se civilní správy, mise související s civilní ochranou, mise na podporu reformy bezpečnostního sektoru nebo pozorovatelské mise) různých forem, a to i v situacích vyžadujících rychlou reakci, včetně jedné rozsáhlé mise (případně až 3 000 odborníků), která by mohla trvat několik let.

V rámci těchto operací a misí Evropská unie přiměřeně a v souladu se stanovenými postupy využívá prostředky a schopnosti členských států, své vlastní prostředky a v případě vojenských operací i prostředky a schopnosti NATO.

5. Restrukturalizace evropské technologické a průmyslové základny obrany soustředěná zejména kolem středisek evropské excelence, s vyloučením zbytečné duplicity, v zájmu zajištění její pevnosti a konkurenceschopnosti je strategickou a hospodářskou nutností. Tato restrukturalizace vyžaduje posílení mechanismů řízení podniků, zvýšené úsilí v oblasti výzkumu a technologií a aktivizaci evropského zbrojního trhu. V této souvislosti Evropská rada vyzývá k urychlené finalizaci směrnic týkajících se převodu vojenského materiálu v rámci Společenství a veřejných zakázek v oblasti obrany.

Evropská rada rovněž podporuje rozhodnutí zahájit iniciativu po vzoru programu Erasmus s cílem podpořit výměny mladých evropských důstojníků.

6. Evropská rada podporuje úsilí generálního tajemníka, vysokého představitele o vytvoření nové jednotné civilně-vojenské struktury pro strategické plánování operací a misí EBOP.
7. Vyjadřuje odhodlání Unie pokračovat v podpoře, kterou poskytuje Organizaci spojených národů, jakož i snahám regionálních bezpečnostních organizací, včetně Africké unie, s cílem podporovat mezinárodní mír a bezpečnost. Rovněž znovu potvrzuje cíl posílit strategické partnerství mezi EU a NATO, aby se umožnilo čelit současným potřebám v duchu vzájemného posílení a respektování samostatné rozhodovací pravomoci obou organizací. Za tímto účelem podporuje vytvoření neformální skupiny EU-NATO na vysoké úrovni, aby pragmatickým způsobem zlepšila spolupráci mezi oběma organizacemi v terénu. Připomíná, že je nutné plně využít dohodnutý rámec, jenž umožňuje zapojit do EBOP evropské spojence, kteří nejsou členy EU, při respektování postupů Unie.

8. V neposlední řadě Evropská rada rovněž potvrzuje prohlášení o mezinárodní bezpečnosti přijaté Radou, které obsahuje konkrétní opatření, jež EU umožní hrát aktivnější roli v boji proti terorismu, šíření zbraní hromadného ničení, organizované trestné činnosti a počítačovým útokům. Žádá Radu a členské státy, aby zajistily jeho konkrétní provedení prostřednictvím vhodných politik a nástrojů.
-

Prohlášení Evropské rady o Blízkém východě

Mírový proces na Blízkém východě bude pro Evropskou unii i v roce 2009 jednou z nejvyšších priorit. Je třeba, aby bylo urychleně dosaženo spravedlivého, trvalého a celkového míru. EU učiní vše, co je v jejích silách jak v praktickém, tak v politickém ohledu, pro pokrok mírového procesu v příštím roce, a to v úzké spolupráci se svými mezinárodními partnery a zejména Kvartetem, s cílem podpořit řešení izraelsko-palestinského konfliktu v podobě dvou států žijících v míru a bezpečí. EU rovněž podpoří jednání mezi Izraelem a Sýrií a pokud možno i Libanonem. Evropská rada vítá úsilí o obnovení arabské mírové iniciativy (včetně dopisu arabských ministrů zahraničních věcí nově zvolenému prezidentu Baracku Obamovi) jako součást celkového přístupu pro mír mezi Izraelem a celým regionem. Naléhavě vyzýváme novou vládu Spojených států amerických, aby se připojila k Evropské unii s cílem učinit mírový proces na Blízkém východě okamžitou a ústřední prioritou.

Prohlášení Evropské rady o Zimbabwe

Evropská rada vyjádřila své vážné znepokojení nad zhoršující se humanitární situací v Zimbabwe. Žádala okamžité propuštění osob držených bez možnosti styku s okolím, jako například obrádkyně lidských práv Jestiny Mukokové. Vyzvala k okamžitému zpřístupnění humanitární pomoci, zejména s ohledem na rozšiřující se epidemii cholery.

Více než kdy předtím je naléhavě nutné, aby všechny legitimní politické strany našly řešení, které bude odrážet výsledek voleb, jež v tomto roce proběhly.

Prohlášení Evropské rady o sportu

Evropská rada uznává význam hodnot spojených se sportem, které jsou zásadní pro evropskou společnost.

Zdůrazňuje nutnost zohlednit kromě jeho ekonomického rozměru i další specifické charakteristické rysy sportu.

Vítá zavedení konstruktivního dialogu v rámci prvního Evropského fóra o sportu organizovaného Evropskou komisí.

Vyzývá k posílení dialogu s Mezinárodním olympijským výborem a zástupci sportovního světa, zejména v otázce sportovní a vzdělávací „dvojí výchovy“ mládeže.

Seznam referenčních dokumentů předložených Evropské radě

- zpráva generálního tajemníka, vysokého představitele o Evropské bezpečnostní strategii (dokument 17104/08)
- prohlášení Rady ze dne 8. prosince 2008 o posílení schopností evropské bezpečnostní a obranné politiky (dokument 16840/08)
- prohlášení Rady ze dne 8. prosince 2008 o mezinárodní bezpečnosti (dokument 16751/3/08 REV 3)
- závěry Rady ze dne 8. prosince 2008 o začlenění Romů (dokument 15976/1/08 REV 1)
- závěry Rady ze dne 8. prosince 2008 o integrované námořní politice (dokument 16503/1/08 REV 1)
- závěry Rady ze dne 8. prosince 2008 o rozšíření (dokument 16981/08)
- prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 22. října 2008 o „Partnerství pro komunikaci o Evropě“ (dokument 13712/08).

